

“ผู้หญิงข้ามเพศที่สมบูรณ์แบบ”: ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดี¹

พรหมมินทร์ ประไพพงษ์

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์ รวมทั้งวิเคราะห์วิธีการและผลจากการนำเสนออัตลักษณ์ของจักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแฟนเพจเฟซบุ๊ก Anne jakrajutapit วันที่ 1 มีนาคม - 30 เมษายน 2564 ผลการศึกษาพบการนำเสนออัตลักษณ์ 3 ประการ ได้แก่ ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นแม่ที่รักลูก เป็นภรรยาที่เหนือชั้น และเป็นนักธุรกิจวิสัยทัศน์กว้างไกล โดยสัมพันธ์กับการใช้กลวิธีทางภาษา 7 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ คำถามเชิงวาทศิลป์ สหพท การเล่าเรื่อง มุลบท การอ้างถึง และอุปลักษณ์ ข้อค้นพบที่น่าสนใจคือ วิธีการนำเสนออัตลักษณ์ใหม่ โดยใช้การนิยามเพศสภาพให้สอดคล้องกับตัวตน การสร้างความโดดเด่นจากเพศสภาพและการเลือกช่องทางสื่อสาร ขณะเดียวกันอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นก็มีผลต่อการสร้างตัวตนใหม่ การเพิ่มประเด็นและพื้นที่ในสื่อ รวมทั้งการเพิ่มคุณค่าและความน่าเชื่อถือให้แก่บุคคล อย่างไรก็ตามการนำเสนออัตลักษณ์นี้มีลักษณะเป็นอัตลักษณ์ที่ฉาบฉวยเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ “ผู้หญิงข้ามเพศที่สมบูรณ์แบบ”

คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเทศไทย

prommin.prapaipong@gmail.com

บทความวิจัย

รับบทความ: 30 สิงหาคม 2564

แก้ไขบทความ: 2 ตุลาคม 2564

ตอบรับ: 4 พฤศจิกายน 2564

คำสำคัญ อัตลักษณ์ ผู้หญิงข้ามเพศ กลวิธีทางภาษา

¹ นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“A Perfect Transsexual Woman”: The Relationship between Linguistic Strategies and Identities of Anne Jakkaphong Jakrajutapip

Prommin Prapaipong

Abstract

The objective of this article is to analyze the relationship between language and identity. Furthermore, the strategies and results of identity adopted by Jakkaphong Jakrajutapip were analyzed. Data were collected from the Facebook page of Anne Jakrajutapip from 1 March to 30 April 2021. The results revealed that there are three aspects of identity presentation including a transsexual woman as a loving mother, a superior wife, and a businessperson with vision. It was related to the use of seven linguistic strategies, including lexical selection, rhetorical questions, intertextuality, narratives, presupposition, reference, and metaphors. Remarkably, she presented her new identity by defining her gender identity in accordance with her true self, the method she used to make her gender identity outstanding, and communication channels. Accordingly, the newly created identity played a role in representing her true self, using media space, and enhancing her values and dignity. However, this identity is highly flexible and varies according to contexts which encouraged the heightened image of being a “perfect transsexual woman”.

*Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Thailand*

prommin.prapaipong@gmail.com

Research Article

Received: 30 August 2021

Revised: 2 October 2021

Accepted: 4 November 2021

Keywords: identity, transsexual woman, linguistic strategies

1. บทนำ

การประกอบสร้างและนำเสนอตัวตนให้แตกต่างและโดดเด่นกว่าบุคคลอื่นมีส่วนสำคัญที่ทำให้คนธรรมดากลายเป็นคนดัง หรือทำให้คนดังมีกระแสที่กล่าวถึงมากขึ้น จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ หรือแอน ประธานกรรมการบริหารบริษัท เจเคเอ็น โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน) ผู้นำเข้าและส่งออกลิขสิทธิ์สื่อบันเทิงจากทั่วโลก เป็นบุคคลหนึ่งที่นำเสนอตัวตนใหม่จนประสบความสำเร็จ โดยเปลี่ยนจากผู้ขายที่เป็นนักธุรกิจบันเทิงสู่การเป็นผู้หญิงข้ามเพศ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...ประกาศอย่างเป็นทางการค่ะ!!!! เจเคเอ็นเป็นเจ้าของช่อง 18 แบบ 100% แล้ววันนี้ด้วย จำนวนเงิน 1,100 ล้านบาท....วันนี้เวลา 1 ทุ่ม 15 นาที แอนจะแถลงสดผ่านทาง Facebook: Anne Jakrajutatip ของแอนเอง ขอขอบคุณค่ะที่รักกัน....ขอบคุณที่เชื่อใจและไว้ใจผู้หญิงข้ามเพศคนนี้กับการสร้างความก้าวหน้าเติบโตอย่างไม่หยุดยั้งขององค์กร!!!! ...”

“Baby Andrew with Lots of Love รักแท้แห่งครอบครัว ... เสียไปฝึกเล่นกับเด็กที่ไหนมาก่อนเนี่ย ... ทำไมคลองจั่นคะ??!! #ลูกแม่แอนจักรพงษ์ #แอนจักรพงษ์ #AnneJakrajutatip”

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการนำเสนอตัวตนของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ ในฐานะ “ผู้หญิงข้ามเพศ” ที่มีบทบาทหลากหลาย ส่งผลให้เขาได้รับความสนใจในสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการได้รับเชิญไปออกรายการสัมภาษณ์ทั้งรายการที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์และโลกออนไลน์ การนำเสนอข่าว บทความ บทวิเคราะห์เกี่ยวกับวิถีชีวิตและการทำงาน ตลอดจนเขาได้กลายเป็นบุคคลที่มีผู้ติดตามในแฟนเพจเฟซบุ๊ก Anne jakrajutatip มากกว่า 11 ล้านคน

อัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ มีลักษณะแตกต่างจากบุคคลอื่นคือ การนำเพศสภาพ “ผู้หญิงข้ามเพศ” มาเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอตัวตน ทว่าเขาไม่ได้นิยามตนเองให้เป็นเหมือนผู้หญิงแท้ หรือเลือกที่จะเป็นเพศทางเลือกอื่น ๆ เช่น “เกย์” “กะเทย” หรือ “สาวประเภทสอง” (“เปิดเรื่องราวพลิกชีวิตจากเด็กบีมสู่สตรีข้ามเพศพันธุ์ล้าน”, 2564) นอกจากนี้สังเกตได้ว่า เขาก็ไม่ปฏิเสธที่จะกล่าวถึงเรื่องในอดีตของตน โดยเฉพาะภูมิหลังที่เคยเป็นผู้ชายก่อนจะผ่าตัดแปลงเพศ หากแต่นำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนออัตลักษณ์ จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าเหตุใดเขาจึงเลือกนำเสนออัตลักษณ์ในลักษณะดังกล่าว

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าลักษณะการนำเสนอตัวตนของแอน จักรพงษ์ สัมพันธ์กับการศึกษาอัตลักษณ์ 2 ประการ ได้แก่ อัตลักษณ์บุคคลและอัตลักษณ์เพศสภาพ การนำเสนออัตลักษณ์ 2 ลักษณะร่วมกันนี้อาจจะเป็นส่วนที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อใช้นำเสนออัตลักษณ์ใหม่

อย่างไรก็ดี การสร้างอัตลักษณ์นี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาษา เพราะเขาพยายามตอกย้ำความเป็นตัวตนลักษณะต่าง ๆ ผ่านการเลือกใช้คำ ชุดคำ หรือกลวิธีอื่น ๆ เพื่อให้เกิดภาพจำของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเขาได้นำเสนอในพื้นที่ของตนเองนั่นคือ แฟนเพจเฟซบุ๊ก Anne jakrajutatip ที่เขาเป็นผู้กำหนดเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ประเด็นที่นำเสนอจึงอิสระ หลากหลาย และเป็นน้ำเสียงของเขา อีกทั้งการใช้แฟนเพจเฟซบุ๊กยังต่างจากช่องทางโทรทัศน์หรือสื่อออนไลน์อื่น ๆ เพราะเขาสามารถโพสต์ข้อความได้ตลอดเวลาและสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่กำลังประสบได้ทันที ดังนั้นอัตลักษณ์ที่เลือกนำเสนอย่อมมีบทบาทต่อบริบทการสื่อสารนั้น ๆ ด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาอัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ บทความนี้จึงมีคำถามการวิจัยว่าแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์เลือกใช้กลวิธีทางภาษาใดบ้างเพื่อนำเสนออัตลักษณ์ และอัตลักษณ์ดังกล่าวเลือกใช้วิธีการใดและมีผลอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ รวมทั้งวิเคราะห์วิธีการและผลจากการนำเสนออัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดี

3. อัตลักษณ์กับการนำเสนอ “บุคคล” และ “เพศสภาพ”: ทบทวนวรรณกรรม

“อัตลักษณ์” เป็นแนวคิดหนึ่งที่นักวิชาการด้านภาษาศาสตร์สนใจศึกษา เนื่องจากอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับการนิยามและการจัดวางตำแหน่งแห่งหนให้แก่ตัวเอง (Self-positioning) เครื่องมือหนึ่งที่น่าสนใจในการสร้างอัตลักษณ์นั่นก็คือ “ภาษา” ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบสร้างอัตลักษณ์กับภาษาจึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น

คำว่า “อัตลักษณ์” มีนักวิชาการหลายคนนิยามความหมายไว้ ดังที่ Woodward (1997, p. 14) นิยามอัตลักษณ์ว่าเป็น “การนำเสนอตัวตนที่สร้างความหมายจากการรับรู้ตัวตนเองเป็นใคร” ส่วน Moghadam (1994, อ้างถึงใน ธีระ บุชบกแก้ว, 2553, น. 14) นิยามว่า “อัตลักษณ์ หมายถึง ความรู้สึกตัวว่า ‘ฉันเป็นใคร’ (Who I am) เป็นการตระหนักรู้ในตัวเองและแสดงออกต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มสังคม” นิยามดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับ Jenkins (1996, อ้างถึงใน ศิริพร รักดีผาสุข, 2561, น. 4) อธิบายว่า “อัตลักษณ์เกี่ยวข้องกับความเข้าใจของเราว่า ‘เราเป็นใคร’ และ ‘ผู้อื่นเป็นใคร’ ในทางกลับกัน อัตลักษณ์ก็เกี่ยวข้องกับความเข้าใจของผู้อื่นต่อตัวตนของเราและตัวตนของเราด้วย” ดังนั้นอัตลักษณ์จึงสัมพันธ์กับความหมาย ซึ่งเป็นผลผลิตมาจากความเห็นพ้องกันและความเห็นแย้งกันระหว่างตัวเรากับผู้อื่น อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าอัตลักษณ์เป็นการต่อรองความหมายเกี่ยวกับตัวตน จากนิยามอัตลักษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของอัตลักษณ์ที่สัมพันธ์กับความสำนึกรู้ ความเข้าใจ

และการประกอบสร้างความหมายให้แก่ตัวตน อย่างไรก็ตามก็ตีกระบวนการดังกล่าวยังเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับบุคคลอื่น และการจัดวางตัวเราในสังคมด้วยเหตุนี้อัตลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่มีการต่อรองและเปลี่ยนแปลงได้

ในมุมมองของนักภาษาศาสตร์และวาทกรรมสนใจอัตลักษณ์ในมิติที่สัมพันธ์กับการใช้กระบวนการทางสังคมวัฒนธรรมในการประกอบสร้างความหมายให้แก่ตัวตน ดังที่ LaBelle (2011, p. 147) กล่าวว่า “เราใช้ภาษาหลายลักษณะเพื่อนำเสนออัตลักษณ์ของเราสู่โลก” โดยจำแนกประเด็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์ได้ 4 ประการ (ศิริพร รักดีผาสุข, 2561, น. 35) ได้แก่ ภาษาเป็นป้ายฉลากระบุอัตลักษณ์ ภาษาเป็นดรwxนี้บ่งชี้อัตลักษณ์ ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและนำเสนออัตลักษณ์ในการปฏิสัมพันธ์ และภาษาเป็นเครื่องมือในการนำเสนอภาพตัวแทนและอุดมการณ์ชุดต่าง ๆ

นอกจากนี้มีการนำแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ไปศึกษาประเด็นต่าง ๆ เช่น อัตลักษณ์บุคคลและอัตลักษณ์กลุ่ม อัตลักษณ์เพศสภาพ อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ อัตลักษณ์ความเป็นชาติ งานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มข้อมูลที่เป็นการนำเสนออัตลักษณ์ของจักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ จึงเกี่ยวข้องกับการศึกษา 2 ประการ ได้แก่ อัตลักษณ์บุคคล และอัตลักษณ์เพศสภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจะทบทวนแนวคิดและงานวิจัยในประเด็นดังกล่าว

ประการที่ 1 อัตลักษณ์บุคคล เป็นการนิยามความหมายให้แก่ตัวตนว่า “ฉันเป็นใคร” ซึ่งมีลักษณะเป็นการต่อรองนิยามความหมายที่เรานำเสนอกับความหมายที่สังคมประกอบสร้างให้แก่เรา เพราะอัตลักษณ์บุคคลประกอบด้วยการนำเสนอลักษณะร่วมที่บุคคลนั้นมีร่วมกันกับผู้อื่น และการนำเสนอลักษณะเด่นเฉพาะคน เพื่อแยกบุคคลนั้นออกจากผู้อื่น

งานวิจัยที่ศึกษาอัตลักษณ์ของบุคคลมีตัวอย่างเช่น การศึกษาอัตลักษณ์ใหม่ของซูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ ในระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2547 (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2550) เป็นงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์จากเจ้าพ่ออ่างทองคำสู่ชาวบ้านคนหนึ่งที่กำลังแก กล้าชนกับความไม่ถูกต้อง กลวิธีทางภาษาที่ใช้ได้อย่างโดดเด่นคือการใช้คำกล่าวซ้ำ เพื่อเน้นย้ำอัตลักษณ์ใหม่ที่พึงประสงค์ และการเลือกใช้วลีวลีแบบเป็นกันเอง เพื่อประกอบสร้างอัตลักษณ์ความเป็นชาวบ้าน ส่วนการศึกษาภาพสะท้อนอัตลักษณ์ของวิกรม กรมดิษฐ์ ผ่านงานเขียน (ศรัญญา กิตติวัฒนโชติ, 2557) ผลการศึกษาชี้ให้เห็นอัตลักษณ์ที่หลากหลาย เช่น การเป็นผู้นำองค์กรธุรกิจระดับแนวหน้า การเป็นคนดีเพื่อตอบแทนสังคม นักเดินทางเพื่อแสวงหาประสบการณ์ใหม่ โดยจะนำเสนออัตลักษณ์ต่าง ๆ อย่างลื่นไหลเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับบริบท นอกจากนี้ยังมีวิจัยที่ศึกษาอัตลักษณ์บุคคลในสื่อออนไลน์ (ญาณิศา บุญประสิทธิ์, 2562) เช่น อนุรักษ์ สรรฤทัย (ฮาซัน) นวลพรรณ ลำซ้ำ (มาตามแบ้ง) ซึ่งแสดงวิธีการสร้างตัวตนให้โดดเด่นบนสื่ออินเทอร์เน็ต

ประการที่ 2 อัตลักษณ์เพศสภาพ คือความหมายของตัวตนในมิติที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศในฐานะที่เป็น “ผู้ชาย” “ผู้หญิง” “เกย์” “เลสเบี้ยน” “กะเทย” เพศสภาพจะสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ในประเด็นของการเลือกที่จะแสดงออกในเชิงสังคม (Social choice making) ดังที่ Butler (1990, อ้างถึงใน ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2561) อธิบายว่า “เพศสภาพเป็นเรื่องของการแสดงอัตลักษณ์ ดังนั้นคนในแต่ละเพศสภาพก็อาจจะมีการประกอบสร้างความหมายให้แก่ตัวตนแตกต่างกัน” งานวิจัยนี้สนใจการสร้างอัตลักษณ์ของกลุ่มเกย์ กะเทย หรือผู้หญิงข้ามเพศ เพราะถูกจัดเป็นคนชายขอบ ขณะเดียวกันก็เป็นผู้สร้างสีสันในสังคมอัตลักษณ์ของกลุ่มคนเหล่านี้จึงเป็นการต่อรอยระหว่างตัวตนกับสังคมอย่างเห็นได้ชัด

จากการทบทวนวรรณกรรม พบงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์ของเกย์ กะเทย หรือผู้หญิงข้ามเพศในหลากหลายประเด็น ดังตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษาอัตลักษณ์ของเกย์ออนไลน์ที่นำเสนอตัวตนผ่านบทความและ

คอลัมน์ในสื่ออินเทอร์เน็ต (ธีระ นุชบกแก้ว, 2553) พบการใช้ภาษาประกอบสร้างทั้งอัตลักษณ์ด้านบวก เช่น เกย์เป็นคนปกติ คือเกย์มีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป และอัตลักษณ์ด้านลบ เช่น เกย์คือของปลอม คือเกย์มีเพศที่เป็นของจริงอยู่ก่อนแล้ว ขณะที่การศึกษาอัตลักษณ์ของ “นักรบเกย์” หรือทหารที่เป็นเกย์ในบริบทสภาพของสหรัฐอเมริกา (Cloud, 2019) โดยการเปรียบเทียบระหว่างปี ค.ศ. 1993 กับ 2008 พบว่าอัตลักษณ์เกย์ที่เป็นนักรบมีความถี่สูงขึ้น และอัตลักษณ์เกย์ที่เป็นเหยื่อมีความถี่ลดลง แสดงให้เห็นมุมมองต่อทหารที่เป็นเกย์ในทิศทางที่ดีขึ้น และลดการเหมารวมความผิดของเกย์ทั้งหมด เปลี่ยนเป็นการกระทำที่เป็นปัจเจกมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาอัตลักษณ์ของกลุ่มเกย์ เช่น เรื่องเล่าของเกย์ในชุมชนวรรณกรรมออนไลน์ (พจมาน มูลทรัพย์, 2551) การสร้างอัตลักษณ์คนข้ามเพศในเว็บบอร์ด (Webster, 2019) คำสแลงที่เกย์เลือกใช้ (Levon, 2012) การนำเสนออัตลักษณ์ของเกย์ผ่านอารมณ์ขันที่นำเสนอบนช่องยูทูบ (Acevedo-Callejas, 2016)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งส่วนที่เป็นแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าอัตลักษณ์และภาษาเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กัน เพราะการเลือกใช้ภาษาส่งผลต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ ในบทความนี้ผู้วิจัยจึงนำความสำคัญดังกล่าวมาเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษา โดยศึกษาจากตัวบุคคลคือ จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ ว่ามีการนำเสนออัตลักษณ์อะไรบ้าง และการเลือกใช้ภาษาสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ที่นำเสนออย่างไร

4. ข้อมูลและวิธีการวิจัย

4.1 การคัดเลือกข้อมูลที่นำมาศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแฟนเพจเฟซบุ๊ก Anne jakrajutatip ซึ่งเป็นแฟนเพจของจักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการโพสต์ข้อความตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม - 30 เมษายน 2564

รวม 145 โพสต์ สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาข้อมูลดังกล่าวเพราะมีความน่าสนใจหลายประการ ทั้งประเด็นการนำเสนอที่เกี่ยวกับการทำงาน ครอบครัว และวิถีชีวิต จำนวนยอดผู้ติดตามแฟนเพจที่มีมากกว่า 11 ล้านคน (สำรวจเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2564) มีความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง และช่วงเวลาดังกล่าวแอน จักรพงษ์ กำลังมีกระแสข่าวที่เป็นความสนใจของสังคม ดังนั้นข้อมูลที่ปรากฏบนแฟนเพจนี้จึงสะท้อนอัตลักษณ์ที่ต้องการนำเสนอสู่ประชาชนได้เป็นอย่างดี

4.2 วิธีดำเนินการวิจัย

4.2.1 ศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2.2 เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนออัตลักษณ์ของจักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ บนแฟนเพจเฟซบุ๊ก Anne jakrajutapip

4.2.3 วิเคราะห์ห้วงที่เป็นการนำเสนออัตลักษณ์ของจักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ และ 2) วิธีการและผลจากการนำเสนออัตลักษณ์

4.2.4 สรุปการนำเสนออัตลักษณ์ของจักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์

4.2.5 เรียบเรียงผลการวิเคราะห์และนำเสนอรายงานวิจัย

5. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ 2) วิธีการและผลจากการนำเสนออัตลักษณ์

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับอัตลักษณ์ของจักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ โดยจำแนกตามลักษณะของอัตลักษณ์ 3 ประการ ดังนี้

5.1.1 **ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นแม่ที่รักลูก** เป็นการนำเสนออัตลักษณ์ เพื่อแสดงถึงภาพของผู้หญิงข้ามเพศที่สามารถเป็นแม่ได้ดีเช่นเดียวกับผู้หญิง โดยการกล่าวถึงบทบาท หน้าที่ และความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก อัตลักษณ์ ดังกล่าวนำเสนอผ่านการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ดังนี้

1) **การเลือกใช้คำศัพท์** เป็นกลวิธีทางภาษาที่โดดเด่นในการสร้าง อัตลักษณ์นี้ เนื่องจากการใช้คำหรือชุดคำนำเสนอความคิดได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ พบกลวิธีการเลือกใช้คำศัพท์ ดังนี้

1. **การใช้คำเรียกแทนตัวเอง** เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้เรียกหรืออ้างถึง ผู้พูด ซึ่งการเลือกใช้คำเรียกแทนตัวเองนี้จะสัมพันธ์กับบทบาทความเป็นแม่ เช่น

(1) ลูกแม่เพิ่งเกิดและกลับมาอยู่เมืองไทย... ดูเหมือนแม่ตอนเด็กมาก (ตอนเกิดมาดูไม่เหมือนลูกครึ่งเลย!)

(2) มันเป็นปมของแอมเองที่คิดเสมอว่า ‘ฉันได้ทุกสิ่งในชีวิตแล้วยกเว้น ความรัก’ แล้วฉันต้องรออีกนานแค่ไหน? อีก 40 ปีหรือไง? **โปรดรับฟังด้วยหัวใจ** ‘กราบขอโทษด้วยใจจริงๆค่ะ จากผู้หญิงและคุณแม่มือใหม่ที่ชื่อ แอม จักรพงษ์’

(3) ขอให้ลูกนำพาแรงบันดาลใจ ความรู้และวิชาชีวิตของแม่ข้ามเพศคนนี้ ไปใช้ต่อ ในทางที่ดีให้กับสังคมและประเทศชาตินะคะ

จากตัวอย่างที่ (1) ผู้พูดเลือกใช้คำเรียกแทนตัวเองว่า “แม่” ในถ้อยคำว่า “ลูกแม่” เพื่อบ่งบอกถึงสถานะตนที่สัมพันธ์กับความเป็นเจ้าของและผู้ดูแลลูก ตัวอย่างที่ (2) เลือกใช้คำว่า “ผู้หญิง” และ “คุณแม่มือใหม่” พร้อมกับกล่าวถึงชื่อ ของตน เพื่อสื่อให้เห็นว่าตนเป็นผู้หญิงและเพิ่งจะเคยเป็นแม่ จึงยังไม่ชำนาญ อีกทั้ง ยังช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความผิดพลาดในการทำหน้าที่แม่ และตัวอย่างที่ (3)

ใช้คำแทนตัวเองว่า “แม่ข้ามเพศ” เป็นคำเรียกแทนที่ยังแสดงให้เห็นเค้าโครงของเพศเดิมคือ ผู้ชาย ซึ่งไม่สามารถมีสถานะแม่ได้ ความไม่เข้ากันนี้เองจึงสามารถสร้างอัตลักษณ์ความเป็นแม่ให้แตกต่างจากผู้หญิงเพราะเขาเคยเป็นผู้ชาย และแตกต่างจากผู้หญิงข้ามเพศคนอื่น ๆ ที่ไม่สามารถมีลูกได้

2. การใช้คำเรียกแทนลูก เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้เรียกหรืออ้างถึงผู้เป็นบุตรสถานะดังกล่าวสัมพันธ์กับบทบาทแม่ของผู้พูดด้วย เช่น

(4) ประกาศ!!! ลูกสาวฉันกลายเป็นข้าวต้มมัดไปแล้ว!!

(5) Calling Mommy!!! For the first time!!!! ลูกชายเรียก ‘แม่’ เป็นครั้งแรก #ข้ามเพศ พันล้าน #แอนจักรพงษ์ #ลูกแม่แอนจักรพงษ์ #annejakrajutatip

(6) My Baby Andrew สิ่งโตน้อยของแม่ #แอนจักรพงษ์ #annejakrajutatip #jkn18 @Bangkok, Thailand

จากตัวอย่างที่ (4) - (5) ใช้คำเรียกแทนลูกพร้อมกับเพศสภาพคือ “ลูกสาว” และ “ลูกชาย” ผู้พูดต้องการนำเสนอตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานะของแม่นั้นคือลูก ขณะเดียวกันการนำเสนอภาพลูกทั้ง 2 เพศยังสื่อภาพครอบครัวในอุดมคติ เพราะมีทั้งลูกชายและลูกสาว นอกจากนี้ตัวอย่างที่ (5) พบการเลือกใช้คำเรียกแทนลูกโดยใช้แฮชแท็ก “#ลูกแม่แอนจักรพงษ์” เพื่อต้องการย้ำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าบุคคลที่กล่าวถึงเป็นลูกของตน อีกทั้งแฮชแท็กดังกล่าวแสดงถึงความจงใจที่จะนำเสนอภาพความเป็นแม่ให้ชัดเจนขึ้น ขณะที่ตัวอย่างที่ (6) การใช้คำเรียกแทนลูกว่า “My Baby Andrew” แสดงถึงความเป็นลูกของแม่ และใช้คำว่า “สิ่งโตน้อย” แม้จะไม่ได้ระบุสถานะลูกอย่างชัดเจน แต่การเรียกแทนลูกเช่นนี้ในขณะที่ลูกชายใส่ชุดลายสิงโต ก็สะท้อนถึงความรักความเอ็นดูของแม่ที่มีต่อลูกเป็นอย่างดี

3. การใช้คำหรือชุดคำที่สื่อบทบาทความเป็นแม่ เป็นกลวิธีทางภาษา ที่ใช้นำเสนอภาพความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำ ซึ่งสัมพันธ์กับการทำหน้าที่ แม่ของลูก เช่น

(7) สัญญาตณญาณของความเป็นแม่... คือความแน่วแน่นในการปลุกฝังให้ลูกๆ คิดดีทำดี และเป็นมนุษย์ที่เจริญสมบูรณ์ #ข้ามเพศพันล้าน #แอนจักรพงษ์ #ลูกแม่แอนจักรพงษ์ #annejakrajutatip #ชาร์คแอน #ฉลามข้ามเพศ

(8) บางครั้งก็แอบปลื้มว่ามันเป็นเรื่องมหัศจรรย์จริงๆ ที่หนูเป็นลูกครึ่งเยอรมัน โดยใช้เชื้อของแม่ก่อนแปลงเพศ และเกิดที่อเมริกา ในที่สุดแม่ก็อุ้มมาอยู่ที่เมืองไทยจนได้....

Mother's Instinct

จากตัวอย่างที่ (7) การเลือกใช้คำว่า “สัญญาตณญาณของความเป็นแม่” และ “ความแน่วแน่นในการปลุกฝังให้ลูก ๆ คิดดีทำดีและเป็นมนุษย์ที่เจริญสมบูรณ์” แสดงให้เห็นว่าผู้พูดรักและปรารถนาดีต่อลูกเช่นเดียวกันกับแม่ที่เป็นผู้หญิง และตัวอย่างที่ (8) การใช้คำว่า “โดยใช้เชื้อของแม่ก่อนแปลงเพศ” และ “และเกิดที่อเมริกา ในที่สุดแม่ก็อุ้มมาอยู่ที่เมืองไทยจนได้” เป็นความพยายามที่แสดงให้เห็นว่าตนเป็นผู้ให้กำเนิด โดยมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นอย่างดี คือ การเก็บเชื้ออสุจิไว้ก่อนจะแปลงเพศเป็นหญิง รวมทั้งยังสื่อถึงความตั้งใจที่จะเป็นแม่โดยพึงพากระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และใช้แม่อุ้มบุญที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อลูกเกิดก็นำกลับมาดูแลที่ประเทศไทย จึงต่อยกภาพการทำหน้าที่แม่ได้ดี นอกจากนี้ยังสื่อถึงความไม่ธรรมดาของการเป็นแม่คือแม่ที่เป็นผู้หญิงข้ามเพศ

2) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ เป็นกลวิธีการใช้รูปประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ผู้พูดใช้เพื่อแสดงถึงการสื่อสารระหว่างแม่กับลูก เช่น

(9) Where are you going? จะไปไหนคะลูกแม่? #แอนจักรพงษ์ #ลูกแม่แอนจักรพงษ์
#annejakrajutatip #ข้ามเพศพันล้าน

(10) My Angel Daughter คุณแม่ขา...ทำไมหนูหน้ากลมจังคะ! หนูโตมาจะสวยไหมคะ!!? #ลูกแม่แอนจักรพงษ์

จากตัวอย่างที่ (9) การเลือกรูปประโยคคำถาม “Where are you going?” และ “จะไปไหนคะลูกแม่?” มีลักษณะเป็นประโยคคำถามที่ใช้แทนเสียงแม่พูดกับลูก และตัวอย่างที่ (10) ใช้ประโยค “คุณแม่ขา...ทำไมหนูหน้ากลมจังคะ!” และ “หนูโตมาจะสวยไหมคะ!!?” มีลักษณะเป็นประโยคคำถามที่ใช้แทนเสียงลูกพูดกับแม่ จากทั้ง 2 ตัวอย่างข้างต้นมีความน่าสนใจคือ ประโยคคำถามดังกล่าวแสดงถึงการหยอกล้อลูกด้วยความรักความเอ็นดู และเสียงแทนนั้นก็เกิดขึ้นจากตัวผู้เขียนโพสต์ทั้งสิ้น ดังนั้นการเลือกใช้กลวิธีนี้จึงแสดงถึงความรักความผูกพันที่แม่มีต่อลูกได้เป็นอย่างดี

5.1.2 ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นภรรยาที่เหนือชั้น คือ การนำเสนออัตลักษณ์เพื่อแสดงถึงภาพของผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นภรรยาและมีสามีเหมือนกับผู้หญิง แต่จะแสดงถึงลักษณะที่เหนือกว่าและแตกต่างจากภรรยาโดยทั่วไป อัตลักษณ์ดังกล่าวนำเสนอผ่านการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ดังนี้

1) **การเลือกใช้คำศัพท์** เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้สื่อความคิดหรือการกระทำต่าง ๆ เพื่อให้เห็นลักษณะสำคัญบางประการ อัตลักษณ์นี้พบกลวิธีการเลือกใช้คำศัพท์ลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. **การใช้คำเรียกแทนตัวเอง** เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้เรียกหรืออ้างถึงผู้พูดในการแสดงอัตลักษณ์นี้มักพบการเรียกแทนโดยการใช้ชื่อตน เช่น

(11) Take care of yourself my dear ทำงานต่างประเทศรักษาสุขภาพให้ดีแอนอยู่ทางนี้จะดูแลลูกทุกคนด้วยความตั้งใจ.... ทุ่มเทในความรักให้กับเขาทั้งสอง

(12) อนาคตจะเป็นอย่างไรต่อไป ขอให้ฟ้าบันดาลลิขิตแล้วกัน เฮียกับแอนและลูกทั้งสอง จะทำให้ดีที่สุดคะ รักแฟนคลับทุกคนด้วยความซาบซึ้งจริงๆคะ ด้วยรักจากหัวใจ #แอนจักรพงษ์ #ข้ามเพศพันล้าน #AnneJakrajutatip #ลูกแม่แอนจักรพงษ์

จากตัวอย่างที่ (11) และ (12) จะเห็นได้ว่าการเลือกใช้คำเรียกแทนตัวเอง โดยการใช้ชื่อเล่น “แอน” ที่เปลี่ยนจาก “แอนดรูว์” เป็นดรwxนขบ่งชื้อัฒลัษณั์เพศสภาพที่ต้องการสื่อความเป็นหญิงในบริบทนี้ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้พูดไม่ต้องการความจริงจัง และไม่ได้เน้นย้ำสถานะ โดยเฉพาะเมื่อเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้งกับสามี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียกแทนตนเองด้วยชื่อเล่นสื่อถึงความใกล้ชิดและผูกพัน ซึ่งแสดงถึงภาพความอ่อนโยนในการสื่อสารกับสามีได้เป็นอย่างดี

2. การใช้คำเรียกแทนฝ่ายชาย เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้เรียกหรืออ้างถึงผู้ชายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ทั้งในสถานะสามี และผู้ที่เคยคบหากัน เช่น

(13) ในวันที่แอนมีลูก เค้าได้พิสูจน์ตัวเองแล้วว่า อยากจะเป็นหัวหน้าครอบครัวเราจริงๆ แอนถึงได้กล้าลงภาพของเรา 2 คนในโซเชียลมีเดียพร้อมกับเรียกเขาว่า ‘เฮีย’

(14) Anne Show คินนี้! #เปิดใจแม่แอน กับบทสรุปการจบอดิชนั์ เลือกร “เฮีย” เท่านั้น พร้อมเผยอย่างหมดเปลือกถึงจุดเริ่มต้นความสัมพันธ์ของการอดิชนั์ที่ผ่านมารอง ทั้งพี่หมี น้องหมี และกบตัน

จากตัวอย่างที่ (13) และ (14) ใช้คำเรียกแทนฝ่ายชายว่า “เฮีย” ซึ่งเป็นดรwxนขบ่งชื้อัฒลัษณั์เพศสภาพความเป็นผู้ชายได้อย่างชัดเจน ขณะเดียวกัน การเลือกใช้คำว่า “เฮีย” จะใช้แทนผู้ที่มีสถานะเป็นสามี ในทางตรงข้ามตัวอย่างที่ (14) บุคคลที่ไม่ได้มีสถานะเป็นสามี แต่อาจเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ จะใช้คำเรียกแทน “พี่” “น้อง” ตามด้วยคำว่า “หมี” ที่สื่อให้เห็นถึงผู้ชายที่มีบุคลิกภาพ

สมบูรณ์แข็งแรง หรือใช้การเรียกชื่อ “กัปตัน” ความแตกต่างของการใช้คำเรียกชื่อแสดงให้เห็นถึงการจัดลำดับความสัมพันธ์ที่แอน จักรพงษ์เป็นผู้กำหนดด้วยตนเอง

3. การใช้คำหรือชุดคำที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้คำหรือชุดคำที่แสดงถึงสถานะ และความสัมพันธ์ลักษณะต่าง ๆ จากมุมมองของผู้นำเสนออัตลักษณ์ เช่น

(15) เฮีย เป็นคนอังกฤษ เลขสี่เหมือนดิฉันแล้ว โตมาด้วยกัน!!! เรียนรู้ชีวิตมาด้วยกัน ตั้งแต่ดิฉันยังไม่แปลงร่าง!!! แก่มาด้วยกัน และจะตายไปด้วยกัน!!!! เข้าใจและพอใจ หรือยังคะ!!! แพนคลับทุกคน!! ‘ผิวขาวใครอย่าแตะ!!!’

(16) เฮียคนนี่คือสามีแห่งชาติ!!! สามีตัวจริงดิฉันเอง!!!! ตามไปรับลูกที่อเมริกา ด้วยกัน!!!! เป็นเพื่อนกันมา 5 ปีก่อนมาเป็นแฟนกัน 2 ปี รวมแล้ว 7 ปี!!!

จากทั้ง 2 ตัวอย่างข้างต้นพบการเลือกใช้ถ้อยคำที่ระบุสถานะสามี เช่น “ผัว” “สามี” “สามีแห่งชาติ” แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่กล่าวถึงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด และต้องการแสดงความเป็นเจ้าของ ขณะเดียวกันก็ช่วยตอกย้ำความเป็นภรรยาให้ชัดเจนมากขึ้น เพราะมีคู่ความสัมพันธ์คือสามี นอกจากนี้ยังพบการเลือกใช้ชุดคำที่แสดงถึงความสัมพันธ์ ดังตัวอย่างที่ (15) ที่เลือกใช้ชุดคำว่า “เลขสี่เหมือนดิฉันแล้ว” “โตมาด้วยกัน” “เรียนรู้ชีวิตมาด้วยกัน” “แก่มาด้วยกัน” “จะตายไปด้วยกัน” แสดงถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นในฐานะสามีภรรยา เพราะทั้งคู่ต่างได้เรียนรู้และใช้ชีวิตร่วมกัน สอดคล้องกับในตัวอย่างที่ (16) การใช้คำระบุสถานะร่วมกับส่วนขยายที่บอกระยะเวลา ทั้ง “เป็นเพื่อนกันมา 5 ปี” และ “เป็นแฟนกัน 2 ปี” ซึ่งมีนัยของระดับความสัมพันธ์แตกต่างกัน เมื่อนำมาใช้ในบริบทนี้ก็สามารถแสดงถึงพัฒนาการของความสัมพันธ์ก่อนจะเป็นสามีภรรยา อีกทั้งการใช้คำระบุระยะเวลา “รวมแล้ว 7 ปี” ก็บ่งบอกความสัมพันธ์อันยาวนานของทั้งคู่ได้เป็นอย่างดี

4. การใช้คำหรือชุดคำที่เกี่ยวข้องกับที่มาของความสัมพันธ์ เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้ถ้อยคำหรือชุดคำ เพื่อนำเสนอข้อมูลว่าความสัมพันธ์ในฐานะภรรยาและสามีเกิดขึ้นอย่างไร

(17) Stuck with you ‘เฮียคนเดียว’ ไม่ต้องพูดมากเข้าใจยัง! หยุดการอดิฉัน!!! กราบขอบพระคุณยาย่าที่ให้คำแนะนำดีๆ กับลูกคนนี้เสมอ (ถึงแม้ดิฉันเป็นคนดื้อไม่ฟังใคร!)

(18) ตอนนี้แอนต้องยุติมันทั้งหมด โดยการไม่ต่อวิชาให้ใครทั้งสิ้น โดยเฉพาะหมีใหญ่ที่ส่งกลับไปตั้งแต่ปลายพฤศจิกายนปีที่แล้ว...แอนก็ยังคุยกับแม่เค้าอยู่เสมอแต่ไม่ขอคุยกับเขาและส่งเงินผ่านคุณแม่เค้าด้วยความห่วงใย

จากตัวอย่างที่ (17) ใช้คำว่า “หยุดการอดิฉัน” ซึ่งมีนัยของการคัดเลือกและแข่งขันมาใช้ในบริบทการพิจารณาสามี ดังนั้นการใช้ถ้อยคำนี้สื่อให้เห็นว่ากระบวนการดังกล่าวจบสิ้นและเลือก “เฮีย” เป็นสามี สอดคล้องกับตัวอย่างที่ (18) เป็นกระบวนการหลังจากตัดสินใจคือ การตัดความสัมพันธ์กับผู้ชายคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับเลือกเป็นสามี โดยใช้คำว่า “ยุติมัน (ความสัมพันธ์กับผู้ชายคนอื่น ๆ) ทั้งหมด” และบอกถึงการตัดขาดความสัมพันธ์อย่างเด็ดขาด ดังการใช้ถ้อยคำว่า “โดยการไม่ต่อวิชาให้ใครทั้งสิ้น โดยเฉพาะหมีใหญ่ที่ส่งกลับไปตั้งแต่ปลายพฤศจิกายนปีที่แล้ว” และ “แอนก็ยังคุยกับแม่เค้าอยู่เสมอแต่ไม่ขอคุยกับเขา” นอกจากนี้การใช้ถ้อยคำว่า “ส่งเงินผ่านคุณแม่เค้าด้วยความห่วงใย” เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เห็นการจัดการความสัมพันธ์ โดยการทำหน้าที่ดูแลแม่ของฝ่ายชายซึ่งแสดงถึงอำนาจที่เหนือกว่าด้านการเงิน จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่ากลวิธีทางภาษานี้สามารถสื่อให้เห็นภาพการเป็นผู้หญิงข้ามเพศที่เหนือกว่าเพศชาย เพราะมีอำนาจในการตัดสินใจเลือกและจัดการคู่ครองได้ด้วยตนเอง

5. การใช้คำหรือชุดคำที่เกี่ยวข้องกับบทบาทภรรยา เป็นกลวิธีทางภาษา ที่ใช้นำเสนอภาพความคิด ความรู้สึก หรือการกระทำ ซึ่งสัมพันธ์กับการทำหน้าที่ ภรรยา เช่น

(19) แอนก็สนับสนุนเต็มที่และเป็นที่กำลังใจอยู่ตรงนี้.... ทำให้สำเร็จนะคะที่รัก... อนาคตอันไกลยังไม่สายที่เราจะอยู่ด้วยกัน #แอนจักรพงษ์ #annejakrajutatip #ลูกแม่แอนจักรพงษ์

(20) ช่วงนี้เสียกับแอนคุยกันมากเกี่ยวกับการบริหารอนาคตร่วมกัน เสียได้รับตำแหน่งเป็นรองประธานบริษัท และต้องทำงานที่ต่างประเทศ เสียยืนยันที่จะสร้างเนื้อสร้างตัวก่อนจะมาเป็นหัวหน้าครอบครัว

จากตัวอย่างที่ (19) การเลือกใช้ชุดคำ “สนับสนุนเต็มที่” “เป็นที่กำลังใจ” และ “ทำให้สำเร็จนะคะที่รัก” แสดงถึงบทบาทของภรรยาที่จะคอยเกื้อหนุนและอยู่เคียงข้างสามีในสถานการณ์ต่าง ๆ ขณะที่ตัวอย่างที่ (20) ใช้ชุดคำ “คุยกันมาก” และ “บริหารอนาคตร่วมกัน” แสดงถึงอีกมุมของการพัฒนาความสัมพันธ์หลังจากที่ตัดสินใจเลือก “เสีย” เป็นสามี ทั้งคู่ต่างช่วยกันวางแผนอนาคตของครอบครัว

2) การใช้สลับบท เป็นกลวิธีทางภาษาที่มีการเติมเต็มด้วยการนำตัวบทอื่น ๆ มาแทรก หรือผสมผสานภายในตัวบท เช่น

(21) ระหว่างนั่งกินกาแฟดิฉันก็บอกเขาว่าเพิ่งหนีออกมาจากบ้านเพื่อมาสร้างอนาคตใหม่ให้ตัวเอง แล้วฉันก็เป็นผู้หญิงที่เกิดในร่างผู้ชาย คุณเบนอึ้งไปเลย แต่สักพักก็บอกว่า ‘ถ้าฉันผมก็ต้องให้เกียรติคุณเหมือนผู้หญิงคนหนึ่งสิ!’

(22) ทำยที่สุดแอนถามเฮียสั้นๆว่า ‘ยกโทษให้แอนได้ไหมกับเรื่องทั้งหมด?’ เฮียก็ตอบสั้นๆ เช่นกันว่า ‘ผมก็มีส่วนที่ทำให้มันเกิดขึ้น พุดไปแล้วได้อะไร นอกจากเดินหน้ารักแอนต่อไปเท่านั้นเอง’ รักที่สุด...สุดที่รักของฉัน...รักเฮียคนเดียววะ... อนาคตจะเป็นอย่างไรต่อไป

จากทั้ง 2 ตัวอย่างข้างต้นใช้สหพทในลักษณะการยกคำพูดของสามีเข้ามาแทรกในดวบพ ดงตัวอย่างที่ (21) แสดงให้เห็นถึงการกระทำของสามีที่ปฏิบัติต่อเขาเหมือนกับการเป็นผู้หญิงคนหนึ่ง แม้เขาจะเป็นผู้หญิงข้ามเพศก็ตาม ส่วนตัวอย่างที่ (22) แสดงถึงการกระทำของทั้ง 2 ฝ่าย กล่าวคือ ฝ่ายภรรยาต้องขอให้สามียกโทษต่อการกระทำของตน ขณะเดียวกันสามีก็ยอมรับผิดด้วยส่วนหนึ่ง และเลือกที่จะสานสัมพันธ์กับภรรยาต่อไป ดังนั้นการเลือกใช้สหพทนี้แสดงว่าเขามีสามีจริงและอยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยา

3) การใช้มูลบท เป็นกลวิธีทางภาษาเพื่อสื่อความที่ทำให้เข้าใจได้โดยนัยว่ามีข้อความหรือเหตุการณ์บางอย่างปรากฏ มีการเกิดขึ้นมาก่อนหน้า หรือมีเจตนาบางอย่างแฝงอยู่ เช่น

(23) เฮียคนนี้คือสามีแห่งชาติ!!! สามีตัวจริงดิฉันเอง!!!! ตามไปรับลูกที่อเมริกาด้วยกัน!!!! เป็นเพื่อนกันมา 5 ปีก่อนมาเป็นแฟนกัน 2 ปี รวมแล้ว 7 ปี!!!!

(24) อย่าเรียกชื่อผู้ชายคนไหน ผิดสลับกับเฮียอีกนะ...เดี๋ยวดิฉันไม่พอใจ บอกให้ไปแปลงเพศนะคะ!!!! ** แม่แอน ข้ามเพศหัวใจนักเลง ตัวจริง ฟาดเป็น ยิ่งเป็น ถล่มกลับเป็นคะ

จากตัวอย่างที่ (23) การเลือกใช้คำว่า “สามี” ร่วมกับคำว่า “ตัวจริง” สามารถเน้นความให้ทราบได้ว่าบุคคลที่เคยสัมพันธ์กับแอน จักรพงษ์ จะต้องมีสามีตัวปลอม

หรือมีคนที่ไม่ใช่สามี ในตัวอย่างที่ (24) เลือกใช้คำว่า “อย่าเรียกชื่อผู้ชายคนไหน ผิดสลับกับเสียอีกนะ” สามารถแนะนำความให้ทราบว่ามีคนเข้าใจผิดว่าผู้ชายอีกคนเป็นสามี อย่างไรก็ตามในบริบทนี้อาจจะสื่อเพื่อย้ำสถานะความเป็นสามีของ “เสีย”

4) **การเล่าเรื่อง** เป็นกลวิธีทางภาษาที่เป็นการพูด หรือบอกเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้รับทราบ อาจประกอบด้วยบุคคล การกระทำ และสถานการณ์ เช่น

(25) ตอนหมีใหญ่มาเมืองไทยเขาอายุ 25 แต่เมื่อวานเป็นวันเกิดซึ่งเกิดวันเดียวกับคุณแม่ของแอน ตอนนี้นักลั่นที่จึงอายุ 27 แล้วคะ....วันแรกที่พามาเจอเสียที่บ้าน แอนแค่ต้องการทำให้เสียหึงและอยู่เมืองไทยเป็นการถาวร หลังจากนั้น ใครจะนึกถึงว่าเมื่อโลกมีโควิด....เสียก็ไม่สามารถเข้ามาในประเทศอีกเลยและหมีใหญ่ก็ถูกล็อกห้ามออกนอกประเทศเช่นกัน

(26) ตามไปรับลูกที่อเมริกาด้วยกัน!!!! เป็นเพื่อนกันมา 5 ปีก่อนมาเป็นแฟนกัน 2 ปี รวมแล้ว 7 ปี!!! สงสัยจะเจออาถรรพ์หมี...ดิฉันกับเสียเลยนอนกันสักพักนึงแต่ตอนนี้กลับมาคุยกันแล้ว หลังจากที่ดิฉันสร้างวีรกรรมในรายการแฉเลยโกเลาหลกกันไปทั้งประเทศ!!!! เหมือนระเบิดปรมาณูให้รู้ฤทธิ์ ‘แอน จักรพงษ์’ ชะบัง’

จากตัวอย่างที่ (25) แสดงวิธีการเล่าเรื่องเพื่อให้เห็นเหตุการณ์ที่เขาต้องการให้ “เสีย” หึงหวงตน โดยการนำผู้ชายคนอื่นเข้ามาที่บ้าน รวมทั้งเล่าถึงสาเหตุที่ทำให้ “หมีใหญ่” ต้องใช้ชีวิตกับเขาที่ไทยเพราะสถานการณ์โควิด และในตัวอย่างที่ (26) แสดงวิธีการเล่าเรื่องเพื่อให้เห็นที่มาของการเป็นภรรยาและสามี ขณะเดียวกันก็เล่าถึงเหตุการณ์ที่ทำให้มีปัญหาบาดหมางซึ่งกันและกัน ดังนั้นกลวิธีนี้ช่วยให้เห็นรายละเอียดของความสัมพันธ์อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.1.3 **ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นนักธุรกิจวิสัยทัศน์กว้างไกล** คือ การนำเสนออัตลักษณ์ เพื่อแสดงถึงภาพของผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นนักธุรกิจ ผู้มีความรู้

ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ และประสบความสำเร็จ อัตลักษณ์ดังกล่าวนำเสนอผ่าน
การเลือกใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ดังนี้

1) **การเลือกใช้คำศัพท์** เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้คำหรือชุดคำสื่อความคิด
หรือการกระทำต่าง ๆ เพื่อให้เห็นลักษณะสำคัญบางประการ การนำเสนออัตลักษณ์
นักธุรกิจพบกลวิธีการเลือกใช้คำศัพท์ลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. **การใช้คำเรียกแทนตัวเอง** เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้เรียกหรืออ้างถึง
ผู้พูด ในการแสดงอัตลักษณ์นี้มักใช้คำเรียกแทนตัวเองที่สื่อถึงสถานะทางสังคม เช่น

(27) JKN SHOWCASE มีอะไรดูในช่อง 18 แกลงผั่งเปิดช่อง โดย แอน จักรพงษ์ หรือ
มาดามแอน พบรายการใหม่ รายการเด็ด รายการดัง ทั้งข่าวสาร ซีรีส์ สารคดี และ
วาไรตี้ บันเทิง แบบจัดเต็ม ให้ได้สนุกทุกวัน สำหรับทุกคน!!

(28) ประกาศ!!! ตกลงคนที่ซื้อช่อง 18 ตัวจริงไม่ใช่ แอน จักรพงษ์ แต่เป็นน้องแอ้งเจ๋ล
ถือเงินสดใส่กระเป๋าแล้วไปจ่ายเจ้าของเดิมถึงที่เลยคะ ... ช่างกล้างทุนนะเป็นเด็ก
เป็นเล็ก!!!! #แอนจักรพงษ์ #ข้ามเพศพันล้าน #ฉลามข้ามเพศ #ลูกแม่แอนจักรพงษ์
#ชาร์คแอน #annejakrajutatip

จากตัวอย่างที่ (27) ผู้พูดเลือกใช้คำเรียกแทนตัวเองว่า “มาดามแอน” ไม่ใช่
เพียงการนำเสนอสถานะความเป็นผู้หญิงเท่านั้น แต่คำว่า “มาดาม” ยังสื่อให้เห็น
สถานภาพทางสังคมสูง เป็นที่ยอมรับ หรือเป็นคนมีฐานะร่ำรวย ขณะเดียวกันก็ยังสื่อ
บทบาทการเป็นนักธุรกิจของเขาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับตัวอย่างที่ (28)
การใช้คำเรียกตัวเองโดยใช้ข้อความที่เป็นแฮชแท็กว่า “#ข้ามเพศพันล้าน” ซึ่งมี
ดรwxนี้บ่งชี้อัตลักษณ์เพศสภาพคือ “ข้ามเพศ” ตามด้วย “พันล้าน” แฮชแท็กนี้เป็น
การนำเสนอตัวตนที่มักพบเมื่อเป็นประเด็นการทำงาน จากตัวอย่างการใช้คำเรียก

แทนตัวเองข้างต้นสะท้อนให้เห็นภาพของแอน จักรพงษ์ ที่เป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ

2. การใช้คำหรือชุดคำที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ เป็นกลวิธีทางภาษาที่ใช้คำหรือชุดคำ เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกิจ ทั้งชื่อบริษัท ชื่อผลิตภัณฑ์ การบริหารงาน การลงทุน เช่น

(29) ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อพลังงาน เพื่อสุขภาพ และเครื่องดื่มผสม ‘กัญชง’ ของแอน จักรพงษ์กำลังจะออกสู่ตลาดเร็วๆ นี้ค่ะ. Dragon X and Tiger X by JKN

(30) ແຄລຟໍາຝາ!!! ເຫຼືອຜົນຂອງການຊື້ຊ່ອງ 18 ດ້ວຍເງິນ 1,100 ລ້ານພາກ ຄ້າໄມ່ຄຸ້ມ... ຈົນເປັນຄົນເຊື່ອລາດດິນ ຈົນໄມ່ທຳ.... ໄດ້ທັງດີກ... ໄດ້ທັງທີ່ດິນ... ໄດ້ທັງຊ່ອງ... ໄດ້ທັງຄົນ... ໄດ້ທັງອຸປະກອນທັງໝົດ ...ໄດ້ທັງອາຣຸກຈັກ

จากตัวอย่างที่ (29) ใช้คำหรือชุดคำที่อธิบายการดำเนินธุรกิจเครื่องดื่ม โดยใช้คำขยาย “ของแอน จักรพงษ์” ร่วมกับการบอกชื่อสินค้าและใช้คำขยาย “by JKN” ลักษณะของการปรากฏรวมนี้ เพื่อเน้นย้ำให้ทราบว่าเขาเป็นเจ้าของบริษัทที่ผลิตสินค้านั้น ขณะที่ตัวอย่างที่ (30) แสดงให้เห็นอีกหนึ่งธุรกิจคือ ธุรกิจบันเทิง การใช้คำว่า “ແຄລຟໍາຝາ” ตามด้วยการระบุเหตุผลการซื้อกิจการพร้อมจำนวนเงินข้างต้นเป็นการนำเสนอความคิดและการทำงานในฐานะนักธุรกิจ นอกจากนี้ยังใช้ประโยคเงื่อนไขเพื่อระบุถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ จากการใช้กลวิธีทางภาษาดังกล่าวล้วนสื่อความหมายให้ทราบว่าแอน จักรพงษ์ เป็นนักธุรกิจที่ร่ำรวย และชาญฉลาดในการลงทุน

2) การอ้างถึง เป็นกลวิธีทางภาษาที่อ้างข้อมูลบางประการ เพื่อใช้เป็นส่วนสนับสนุน หรือแสดงความสัมพันธ์ต่อการนำเสนออัตลักษณ์ เช่น

(31) กราบขอพระคุณพี่หมอ ศาสตราจารย์ด็อกเตอร์นายแพทย์ เฉลิม หาญพานิชย์ เจ้าของโรงพยาบาลเกษมราษฎร์และเป็นหนึ่งในผู้ถือหุ้นใหญ่ของजेकेเอ็นมานานแล้วที่ให้เกียรติมาพบเราสองคนคะ ในวันสบายๆ

จากตัวอย่างที่ (31) การอ้างถึงแบบระบุตัวบุคคลที่ประกอบด้วยการใช้คำระบุความสัมพันธ์ อาทิพ ระดับความรู้ความสามารถ ชื่อ และการดำเนินธุรกิจ คือ “พี่หมอ ศาสตราจารย์ด็อกเตอร์นายแพทย์ เฉลิม หาญพานิชย์ เจ้าของโรงพยาบาลเกษมราษฎร์” ร่วมกับการระบุความสัมพันธ์ทางธุรกิจคือ “หนึ่งในผู้ถือหุ้นใหญ่ของजेकेเอ็น” กลวิธีทางภาษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ธุรกิจของเขาได้รับความไว้วางใจจากผู้ที่มีความรู้และความสามารถ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอภาพความน่าเชื่อถือและความมั่นคงทางธุรกิจ

3) การใช้อุปลักษณ์ เป็นกลวิธีทางภาษาที่สื่อความคิดหรือมโนทัศน์เชิงเปรียบเทียบระหว่างสองสิ่งที่อยู่ต่างวงความหมายกัน เพื่อใช้แสดงคุณลักษณะ หรือความสามารถที่สัมพันธ์กับภาพตัวตนที่ต้องการนำเสนอ เช่น

(32) มาตามแอนชูปชีวิต ช่อง NEW18 เป็น JKN18 โดยใช้ชื่ออาคารซึ่งมีพื้นที่รวม 4 ไร่
นี้ว่า JKN EMPIRE

(33) Shark Anne บทสัมภาษณ์บทสรุปว่าเวลาชาร์คแอนเลือกลงทุน...
มองอะไรก่อน...พิจารณาอะไรเป็นหลัก...ถึงจะได้เงินจากดิฉัน...#ข้ามเพศพันล้าน #
แอนจักรพงษ์ #annejakrajutatip #ชาร์คแอน #ฉลามข้ามเพศ

จากตัวอย่างที่ (32) จะเห็นการใช้อุปลักษณ์การรักษาโรค โดยการให้คำศัพท์ว่า “ชูปชีวิต” มาบรรยายการดำเนินธุรกิจ โดยเปรียบเทียบให้เห็นว่า ช่อง NEW 18 เป็นผู้เสียชีวิตแล้ว และมาตามแอนคือแพทย์ ที่สามารถทำให้ผู้เสียชีวิตฟื้นคืนชีพ

กลับมาได้ และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น JKN 18 นอกจากนี้ตัวอย่างที่ (33) พบการใช้
อุปสรรคในการเรียกแทนตัวเอง โดยการเปรียบเทียบตัวเองกับฉลามที่เป็น
สัตว์ดุร้ายและเป็นนักล่าแห่งท้องทะเล โดยการใช้ “Shark” “ชาร์ค” “ฉลาม” ร่วมกับ
ชื่อหรืออัตลักษณ์ทางเพศสภาพ อุปสรรคดังกล่าวเริ่มต้นการไต่มาจากรายการ
ธุรกิจพิชิตล้านที่จะเรียกแทนผู้เชี่ยวชาญทางธุรกิจที่มาตัดสินแผนงานการตลาดว่า
“ชาร์ค” อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังพบการใช้ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอื่น ๆ ดังนั้นการใช้
อุปสรรคนี้ก็เพื่อสื่อให้เห็นว่าเขาเป็นนักธุรกิจคนหนึ่งที่มีความเชี่ยวชาญ และมี
วิสัยทัศน์อย่างกว้างไกลในการบริหารธุรกิจ

จากการนำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ
อัตลักษณ์ข้างต้น สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิปไตย

อัตลักษณ์	การเลือกใช้คำศัพท์	คำถามเชิงวาทศิลป์	สทบท	มูลบท	การเล่าเรื่อง	การอ้างถึง	อุปสรรค
ผู้หญิงข้ามเพศ ที่เป็นแม่ที่รักลูก	●	●	-	-	-	-	-
ผู้หญิงข้ามเพศ ที่เป็นภรรยาที่เหนือชั้น	●	-	●	●	●	-	-
ผู้หญิงข้ามเพศ ที่เป็นนักธุรกิจวิสัยทัศน์กว้างไกล	●	-	-	-	-	●	●

จากการนำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอ
 อัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ จักรจุฑาธิบดิ์ทั้ง 3 ประการข้างต้น แสดงให้เห็นกลวิธี
 ทางภาษาที่โดดเด่นในการนำเสนออัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์คือ การเลือกใช้
 คำศัพท์ อาจเป็นเพราะกลวิธีนี้สามารถระบุ ให้รายละเอียด และนำเสนอประเด็น
 ต่าง ๆ อย่างชัดเจน และง่ายต่อการนำเสนอให้ผู้อื่นรับรู้ ทั้งนี้การใช้คำอ้างถึงตนเอง
 ซึ่งเป็นกลวิธีย่อยพบการเลือกใช้ค่อนข้างน่าสนใจ ดังจะเห็นได้จากการนำเสนอ
 อัตลักษณ์แต่ละลักษณะ เขาจะเลือกใช้แตกต่างกัน เช่น การใช้คำว่า “แม่ข้ามเพศ”
 เพื่อสื่อสถานะแม่ คำว่า “แอน” สื่อสถานะภรรยา คำว่า “มาตามแอน” “ฉลามแอน”
 “ข้ามเพศพันธุ์น้า” สื่อสถานะนักธุรกิจ เมื่อเปรียบเทียบจากทั้ง 3 สถานะข้างต้น
 จะพบว่าแอน จักรพงษ์พยายามนิยามและกำหนดตำแหน่งแห่งหนของตนในแต่ละ
 บริบทให้แตกต่างกันอย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแต่ละบริบทมีบทบาทที่ต้อง
 แสดงออกต่างกัน อย่างไรก็ตามการนำเสนออัตลักษณ์ที่หลากหลายเช่นนี้ไม่ได้ส่ง
 ผลเสียต่อภาพลักษณ์ แต่กลับเป็นการตอกย้ำภาพของการเป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบ
 ของแอน จักรพงษ์ได้เป็นอย่างดี ในผลการศึกษาหัวข้อต่อไป ผู้วิจัยจะนำเสนอ
 ผลการศึกษาในแง่ของการวิเคราะห์อัตลักษณ์ที่ประกอบสร้างขึ้น

5.2 วิธีการและผลจากการนำเสนออัตลักษณ์

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาในหัวข้อนี้ 2 ประการ ได้แก่ วิธีการที่เกี่ยวข้อง
 กับการเลือกนำเสนออัตลักษณ์ และผลจากการนำเสนออัตลักษณ์

5.2.1 วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกนำเสนออัตลักษณ์

จากการศึกษาพบวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกนำเสนออัตลักษณ์ความเป็น
 ผู้หญิงข้ามเพศของแอน จักรพงษ์ ดังนี้

1) การนิยามเพศสภาพให้สอดคล้องกับตัวตน

แอน จักรพงษ์เลือกนิยามเพศสภาพของตนเป็นผู้หญิงข้ามเพศ ดังจะเห็น
 ได้จากการเลือกใช้คำแทนตัวเอง เช่น “ผู้หญิงข้ามเพศ” “แม่ข้ามเพศ” “ข้ามเพศ

พันล้าน” อีกทั้งยังพบว่าเขาใช้นิยามนี้ด้วยความภูมิใจในเพศสภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์ว่า “I’m a transwomen and I’m proud to be myself” (“แอน จักรพงษ์ พลิกชีวิตจากคำบูลลี่ สู่สตรีข้ามเพศพันล้าน”, 2563) ส่วนสาเหตุที่ไม่เลือกใช้คำอื่น อาจเป็นเพราะว่าคำว่า “กะเทย” และ “สาวประเภทสอง” เป็นถ้อยคำที่สื่อความเป็นชายที่บกพร่องและมีสรีระเป็นผู้ชาย ส่วนการนำเสนอตัวตนว่าเป็นผู้หญิง ก็อาจไม่ได้ทำให้เกิดความแตกต่างจากคนอื่น ดังนั้นการเรียกแทนตนว่า “ผู้หญิงข้ามเพศ” จึงสื่อถึงตัวตนของเขาได้ดีกว่าคำอื่น ๆ และเมื่อนำเสนอบทบาทความเป็นแม่ ภรรยา และ นักธุรกิจ ก็ทำให้แอน จักรพงษ์ได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น

2) การสร้างความโดดเด่นจากเพศสภาพ

การนำเสนออัตลักษณ์ความเป็น “ผู้หญิงข้ามเพศ” ของแอน จักรพงษ์ มีลักษณะขัดแย้งกับมุมมองด้านลบของสังคมที่มองว่าเกย์ กะเทย สาวประเภทสอง หรือผู้หญิงข้ามเพศเป็นผู้ที่มีปัญหาทางจิตใจ เป็นผู้มีกรรม หรือไม่สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ดังจะเห็นได้จากการนำเสนออัตลักษณ์ทั้ง 3 ลักษณะที่นำเสนออย่างเหนือความคาดหมายว่าผู้หญิงข้ามเพศจะทำได้ ทั้งการเป็นแม่ข้ามเพศที่สามารถมีลูกโดยเลือดเนื้อเชื้อไขของเขาได้ การเป็นภรรยาที่มีอำนาจเหนือผู้ชาย ทั้งการเลือก ควบคุม และจัดการความสัมพันธ์ของผู้ชายที่เกี่ยวข้องได้ด้วยตนเอง ตลอดจนการเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จมีรายได้พันล้าน และมีกิจการจำนวนมาก อย่างไรก็ตามการสร้างความโดดเด่นใหม่นี้เขาไม่ได้นำเสนอในเชิงต่อสู้เพื่อให้ปลดปล่อยคนที่มีเพศสภาพเดียวกันจากการตีตราของสังคม เขาเพียงพิสูจน์ให้เห็นว่าแม้จะเป็นผู้หญิงข้ามเพศก็ประสบความสำเร็จได้เช่นเดียวกันกับผู้ชายและผู้หญิง รวมทั้งมีลักษณะที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ด้วย ในทำนองที่ว่าแอน จักรพงษ์เป็น “ผู้หญิงข้ามเพศที่สมบูรณ์แบบ” เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตนเองและองค์กรที่รับผิดชอบ

3) การเลือกช่องทางการสื่อสาร

อัตลักษณ์ผู้หญิงข้ามเพศของแอน จักรพงษ์ เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น เพราะการเลือกใช้แฟนเพจเฟซบุ๊กที่มีลักษณะสำคัญที่เอื้อต่อการนำเสนอตัวตน 2 ประการ ประการแรก คือ แฟนเพจนี้เป็นของบุคคล จึงไม่มีการกำหนดเนื้อหาอย่างตายตัว ทำให้พบเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนออย่างหลากหลาย ทั้งการดำเนินชีวิตการทำงาน และความรัก ซึ่งทำให้ผู้ติดตามเห็นแอน จักรพงษ์ในทุกมิติ ประการที่สอง คือ การใช้ถ้อยคำภาษาต่าง ๆ ทั้งการใช้คำเรียกแทนตัวเอง และการเล่าเรื่องด้วยน้ำเสียงของเธอเอง ทำให้ผู้ติดตามรู้สึกใกล้ชิดและเข้าถึงตัวตนได้ง่าย ส่งผลให้เขามีแฟนคลับเพิ่มมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่ามีความลื่นไหลในการนำเสนออัตลักษณ์ให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ในบางครั้งเขาก็เลือกนำเสนออัตลักษณ์หลายประการร่วมกัน ลักษณะดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในฐานะบุคคลหนึ่งที่มีเรื่องราวเหมือนคนทั่วไป แต่เขาก็เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จได้ในทุกเรื่อง

ผลการศึกษานี้จึงชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์ถูกสร้างขึ้นอย่างมีเหตุผล และเป็น การต่อรองความเป็นตัวตนกับสังคม เพื่อทำให้ตนสามารถอยู่ในตำแหน่งแห่งหน ที่พึงพอใจได้

5.2.2 ผลจากการนำเสนออัตลักษณ์

ผู้วิจัยจะนำเสนอการวิเคราะห์ผลจากการนำเสนออัตลักษณ์ที่มีต่อแอน จักรพงษ์ 3 ประการ ดังนี้

1) การสร้างตัวตนใหม่

การสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของแอน จักรพงษ์ เกิดขึ้นเมื่อเขาได้ทำศัลยกรรมแปลงเพศแล้ว จึงพยายามลบภาพจำเดิมที่เป็นผู้ชายผู้ประกอบธุรกิจบันเทิงและนิยามตัวตนใหม่เป็น “ผู้หญิงข้ามเพศ” โดยนำเสนอผ่านอัตลักษณ์ทั้ง 3 ประการ อย่างไรก็ตามก็สังเกตเห็นว่าอัตลักษณ์นี้สร้างอย่างจงใจ เพราะมีการนำเสนอในเพจเฟซบุ๊กหลายครั้ง และตอกย้ำด้วยการใช้แฮชแท็ก เช่น #ข้ามเพศพันล้าน #ลูกแม่แอน

จักรพงษ์ #ผู้หญิงข้ามเพศ เมื่อพิจารณาจากการนำเสนอตัวตนในบริบทอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ในรายการต่าง ๆ หรือบทความในสื่อออนไลน์ จะพบการนำเสนอตัวตนในลักษณะเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ไรท์ก็ตีการนำเสนออัตลักษณ์ใหม่ทำให้แอน จักรพงษ์โดดเด่นจากกลุ่มเกย์ กะเทย ผู้หญิงข้ามเพศคนอื่น ๆ และได้รับความสนใจจากคนนอกกลุ่มมากยิ่งขึ้น

2) การเพิ่มประเด็นและพื้นที่ในสื่อ

เมื่อแอน จักรพงษ์ ผู้เป็นเจ้าของธุรกิจบันเทิงที่มีชื่อเสียงเลือกนำเสนออัตลักษณ์ใหม่ในฐานะ “ผู้หญิงข้ามเพศ” ย่อมเป็นที่สนใจของวงการสื่อสารมวลชนและประชาชนทั่วไป อัตลักษณ์นี้ส่งผลดีต่อเขา 2 ประการ ประการแรก คือ การเพิ่มประเด็นในสื่อ จากเดิมที่แอน จักรพงษ์ได้รับความสนใจจากสื่อเฉพาะประเด็นด้านธุรกิจ แต่เมื่อนำเสนออัตลักษณ์ผู้หญิงข้ามเพศทั้ง 3 ประการ ก็ทำให้สื่อสนใจประเด็นอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเด็นความรัก และการทำหน้าที่แม่ ทั้งนี้ ประเด็นที่สื่อสนใจมักจะมาจากเนื้อหาที่เขานำเสนอในเฟซบุ๊ก ประการที่สอง คือ การเพิ่มพื้นที่ในสื่อ เป็นผลสืบเนื่องจากการเพิ่มประเด็นในสื่อ เขาจึงนำประเด็นต่าง ๆ ที่คนสนใจมาต่อยอดเป็นรายการที่นำเสนอในช่องโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าอัตลักษณ์ทั้ง 3 ประการสามารถเป็นเครื่องมือสร้างความน่าสนใจ จนทำให้เขาเป็นคนที่สื่อเสียงเพิ่มขึ้น

3) การเพิ่มคุณค่าและความน่าเชื่อถือให้แก่ตัวบุคคล

ผลลัพธ์สำคัญอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการนำเสนออัตลักษณ์ คือ การเพิ่มคุณค่าและความน่าเชื่อถือ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจมาจากการเลือกนำเสนอเฉพาะส่วนที่ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี ดังจะเห็นได้จากนำเสนออัตลักษณ์ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นแม่ที่รักลูก เป็นภรรยาที่เหนือชั้น และเป็นนักธุรกิจที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล จนทำให้กลายเป็นบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ ได้รับความชื่นชมจากสังคม และทำให้แฟนเพจมียอดผู้ติดตามมากขึ้น นอกจากนี้การตอบคำถามว่า “ผู้หญิงข้ามเพศ

พันล้าน” จะสามารถเรียกความสนใจจากคนในสังคมได้เป็นอย่างดีแล้ว ในบริบทธุรกิจการนำเสนออัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงด้านสถานะทางการเงินของบริษัท และได้รับการจัดอันดับเป็นผู้หญิงข้ามเพศที่มีฐานะร่ำรวยเป็นอันดับ 3 ของโลก (“แอน จักรพงษ์ สตรีข้ามเพศรวยอันดับ 3 ของโลก”, 2563) ย่อมจะส่งเสริมภาพลักษณ์ และความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจของเขาได้อีกทางหนึ่งด้วย

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของแอน จักรพงษ์ ที่นิยามตนเองว่าเป็น “ผู้หญิงข้ามเพศ” ข้างต้น พบการนำเสนอตัวตนใน 3 ประการ ได้แก่ ผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นแม่ที่รักลูก เป็นภรรยาที่เหนือชั้น และเป็นนักธุรกิจวิสัยทัศน์กว้างไกล อัตลักษณ์เหล่านี้นำเสนอผ่านการเลือกใช้กลวิธีทางภาษา 7 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ คำถามเชิงวาทคิลปี สบพบ การเล่าเรื่อง มูลบท การอ้างถึง และอุปลักษณ์ กลวิธีทางภาษาที่ใช้อย่างโดดเด่นคือการเลือกใช้คำศัพท์ เนื่องจากสามารถใช้ระบุตัวตน บรรยายเรื่องราว และให้รายละเอียดเกี่ยวกับอัตลักษณ์ที่ต้องการนำเสนอได้ง่ายและชัดเจน

อัตลักษณ์ทั้ง 3 ประการนำเสนอในลักษณะลื่นไหลเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ แอน จักรพงษ์เลือกนำเสนอภาพความเป็นผู้หญิงข้ามเพศเป็นสำคัญ ขณะที่การนำเสนอความเป็นแม่ ภรรยา และนักธุรกิจขึ้นอยู่กับแต่ละบริบทว่าเขาจะต้องนำเสนอตัวตนในด้านใด ในบางสถานการณ์เขาก็เลือกนำเสนอตัวตนมากกว่า 1 บทบาท ความหลากหลายของอัตลักษณ์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการนิยามตัวตนในฐานะการเป็น “ผู้หญิงข้ามเพศที่สมบูรณ์แบบ” เพื่อแสดงถึง “ความโดดเด่น” และ “มีคุณลักษณะที่เหนือกว่า” ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าการใช้คำว่า “ผู้หญิงข้ามเพศ” ของแอน จักรพงษ์ นำมาใช้ด้วยความตั้งใจและภูมิใจในเพศสภาพของตน มิได้มองว่าคำดังกล่าวกดทับความไม่เท่าเทียมทางเพศแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่

ศึกษาอัตลักษณ์ของซูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2550) และวิกรม กรมดิษฐ์ (ศรัญญา กิตติวัฒนโชติ, 2557) ในแง่มุมมองการสร้างอัตลักษณ์ของตน เพื่อสร้างประโยชน์บางประการ แต่ไม่สอดคล้องกับอัตลักษณ์เกย์ออนไลน์ในแง่ลบ (ธีระ นุชบกแก้ว, 2553) และอัตลักษณ์ของเกย์ที่เป็นเหยื่อ เกย์เป็นผู้สร้างความเสื่อมเสีย ในบริบทการพิจารณาภาษาของสหรัฐอเมริกา (Cloud, 2019) ทั้งนี้อาจเพราะน้ำเสียง และเนื้อหาที่นำเสนอไม่ได้มาจากตัวบุคคลที่ต้องการนำเสนอตนเอง แต่เป็นการนำเสนอภาพของเกย์ภาพรวม

เหตุผลในการเลือกนำเสนออัตลักษณ์ทั้งหมดอาจเห็นได้จากผลการศึกษา ด้านวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกนำเสนออัตลักษณ์ทั้ง 3 ประการ ได้แก่ การนิยาม เพศสภาพให้สอดคล้องกับตัวตน การสร้างความโดดเด่นจากเพศสภาพ และการเลือก ช่องทางการสื่อสาร วิธีเหล่านี้นำมาใช้เพื่อบริหารความเป็นตัวเอง และกำหนดได้ว่า ภาพของคนที่ฉายทอดให้ผู้อื่นทราบจะเป็นอย่างไร สอดคล้องกับผลที่เกิดขึ้นจากการนำเสนออัตลักษณ์ทั้ง 3 ประการ ได้แก่ การสร้างตัวตนใหม่ การเพิ่มประเด็นและ พื้นที่ในสื่อ และการเพิ่มคุณค่าและความน่าเชื่อถือให้แก่บุคคล ซึ่งล้วนเป็นประโยชน์ ต่อตัวของแอน จักรพงษ์ ทั้งสิ้น ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นการ นำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีของตนเองให้แก่สาธารณชนรับรู้

ผู้วิจัยตั้งข้อสันนิษฐานว่าการนำเสนออัตลักษณ์เหล่านี้สัมพันธ์กับวาทกรรม ในบริบทธุรกิจ กล่าวคือ แอน จักรพงษ์มีภูมิหลังเป็นนักธุรกิจและหนึ่งในธุรกิจที่เขาคือ เป็นเจ้าของคือ “สื่อมวลชน” ดังนั้นการพยายามทำให้ตนโดดเด่น เพื่อสร้างเป็น จุดขาย ย่อมเป็นสิ่งที่พึงกระทำเพราะสามารถนำมาสร้างผลงานต่าง ๆ ได้ ดังที่เขา ได้ผลิตรายการโดยการต่อยอดประเด็นที่ได้รับความสนใจและชื่นชม การทำเช่นนี้ ย่อมทำให้บริษัทได้รับผลประโยชน์ มากไปกว่านั้นคือการเป็นนักธุรกิจที่นำเสนอ ยิ่งส่งเสริมแอน จักรพงษ์ ในด้านการดำเนินธุรกิจมากยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้เขาเป็น

บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือและประสบความสำเร็จในวงการธุรกิจ ดังนั้นในอีกแง่มุมหนึ่งอัตลักษณ์ที่ประกอบสร้างทั้งหมดอาจถือประโยชน์ในเชิงธุรกิจได้

ผลการศึกษาในบทความนี้อาจเป็นสิ่งที่ช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาและประเด็นในการนำเสนอซึ่งแบบยลเป็นอย่างยิ่ง อัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นย่อมต่อรองกับสังคม จนกระทั่งตัวตนนั้นได้รับการยอมรับ ทว่าทุกอัตลักษณ์ล้วนมีวัตถุประสงค์เบื้องหลัง จนบางครั้งผู้รับสารอาจถูกโน้มน้าวโดยไม่ทันรู้ตัว อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ทั้งในด้านการประกอบสร้างตัวตนให้เป็นที่ยอมรับ และอาจจะช่วยเสริมสร้างความรู้เท่าทันต่อสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภักดีผาสุข ที่กรุณาให้คำแนะนำทั้งการพัฒนาหัวข้อและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำเสนอบทความฉบับนี้

เอกสารอ้างอิง

- ญาณิศา บุญประสิทธิ์. (2562). ยุคทองของการสร้างตัวตน ของคนที่จำเป็นต้องไม่
ธรรมดา. *วารสารศาสตร์*, 12, 180-204.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2550). จาก “เจ้าพ่ออ่างทองคำ” สู่ “คนชนชั้นธรรมดาที่กล้าแฉ”:
กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ในวาทกรรม
การหาเสียงเลือกตั้ง. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 24, 27-296.
- ธีระ นุชบกแก้ว. (2553). กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง
โดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เปิดเรื่องราวพลิกชีวิตจากเด็กปั๊มสู่สตรีข้ามเพศพันล้าน. (5 พฤษภาคม 2564). *เฮลโล
ไทยแลนด์*. <https://th.hellomagazine.com>
- พจมาน มุลทรัพย์. (2551). เรื่องเล่าของเกย์ในชุมชนวรรณกรรมออนไลน์: กรณีศึกษา
กลุ่ม “บลูสกาย ไซไซดี” ใน www.pantip.com [วิทยานิพนธ์ปริญญา
โท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรัญญา กิตติวัฒน์โชติ. (2557). ภาพสะท้อนอัตลักษณ์ส่วนบุคคลผ่านงานเขียน
กรณีศึกษาคุณวิกรม กรมดิษฐ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท].
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ศิริพร รักดีผาสุข. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์และแนวทาง
การนำมาศึกษาภาษาไทย. โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แอน จักรพงษ์ พลิกชีวิตจากค่านูल्ली สู่สตรีข้ามเพศพันล้าน. (28 กันยายน 2563).
เดอะบางกอกอินไซด์. <https://www.thebangkokinsight.com>

แอน จักรพงษ์ สตริ้งขำเพศชายอันดับ 3 ของโลก. (25 ธันวาคม 2563). *ข่าวสดออนไลน์*.

<https://www.khaosod.co.th/entertainment>

Acevedo-Callejas, L. (2016). Queens and jesters of YouTube: Communicating gay/lesbian identities through humor in YouTube channel Spanish Queens. *Sexuality & Culture*, 20(1), 140-152.

Cloud, D. (2019). The rise of the gay warrior: Rhetorical archetypes and the transformation of identity categories. *Discourse & Communication*, 13(1), 26- 47.

LaBelle, S. (2011). Language and identity. In A. Mooney, J. Peccei, S. LaBelle, E. Eppler, P. Pichler, A. Irwin, S. Preece, & S. Soden (Eds.), *Language, society and power: An Introduction* (3rd ed., pp. 173-187). Routledge.

Levon, E. (2012). The voice of others: Identity, alterity and gender normativity among gay men in Israel. *Language in Society*, 41(2), 187-211.

Webster, L. (2019). "I am I": Self-constructed transgender identities in internet-mediated forum communication. *International Journal of the Sociology of Language*, 2019(256), 129-146.

Woodward, K. (1997). *Identity and difference*. Sage Publications.